

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2026 grāmatu apskats

2026.gada "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas" kolekcijā ir iekļautas 29 grāmatas, 13 no tām oriģinālliteratūras darbi un 16 tulkojumi, kas tulkoti no vācu (3), zviedru (2), angļu (2), spāņu (1), lietuviešu (1), ukraiņu (1), somu (1), norvēģu (1), slovēņu (1), flāmu (1), islandiešu (1) un portugāļu (1) valodas.

Kolekcijas 5+ grupā iekļautā **Ineses Zanderes** un **Anitas Paegles** grāmata "**Kaķa vijole**" (Liels un mazs) mazos lasītājus aicina uz svešzemju pili satikt visdažādākos tēlus, kur mīt gan domas, gan iedomas. **Ērikas Bērziņas** un **Annas Vaivares** stāsts "**Mares lielais sapnis**" (Liels un mazs) vēsta par mazo Mari, kas gaida bērnudārza izlaidumu un sapņo par kaķīti. Skotijā dzīvojošās ilustratores **Alises Melvinas** grāmata "**Pele un upe**" (Jāņa Rozes apgāds) ir krāšņi ilustrēts stāsts par Peles laivu braucienu lejup pa upi un tā laikā gūtajiem novērojumiem un sajūtām. Rakstnieces **Jurgas Viles** un **Linas Sasnauskaites** ilustrētais stāsts "**Hameleona sapņi**" (Baltais Valis) stāsta par hameleonu Leonu, kas tiek aizvests no savām mājām pie jūras uz akvāriju kādas ģimenes dzīvoklī, kur kļūst melns un nemaina krāsu, taču katru nakti viņš redz viskrāsainākos sapņus. **Lorenša Šimela** un **Huana Kamilo Majorgas** grāmata "**Kā man veicas!**" (Liels un mazs) ir sirsnīgs un empātisks stāsts par diviem brāļiem, kas liek novērtēt cilvēku dažādās īpašības, stiprās puses un to, kas mūs padara unikālus.

Kolekcijas 7+ grupā ukraiņu rakstniece **Viktorija Ameļina Edmunda Jansona** ilustrētajā stāstā "**Ekskavatora Ekas e-e-ēstāsti**" (Liels un mazs) ataino mazā ekskavatora Ekas lielos piedzīvojumus. Eka, kā īsts supervaronis, spēj gan pazudināt, gan izglābt pasauli, gan arī nocelt no debesīm zvaigzni. Dzejnieka **Ivara Šteinberga** debijas dzejas krājums bērnu auditorijai "**Ams, ams, ams!**" (Liels un mazs) ir ar humoru apveltīts skaņu un vārdu mielasts dzejas rotaļā, ko ilustrējis jaunais mākslinieks **Jurijs Tatarkins**. Rakstnieka **Māra Runguļa** un **Alekseja Naumova** bagātīgi ilustrētais stāsts "**Piektais pīlēns**" (Zvaigzne ABC) mūs aizved pie upes agrā vasaras rītā un ļauj sekot pīlēna piedzīvojumiem. Upes stāstu papildina īpaša vārdnīca ar Latvijas garāko upju uzskaitījumu un autora aicinājumu: "Droši spersim to vienu soli tālāk – no grāmatas līdz pašu piedzīvojumiem dabā". **Ineses Zanderes** un **Gundegas Muzikantes** "**Skaidu pasaka**" (Liels un mazs) vēsta par ēveļskaidu Evelīnu, kas iepazīst plašo pasauli, meklējot savu tēti un atbildes par savu izcelsmi. Rakstnieces **Jekaterinas Griškjānes** ilustratīvi košais un emocijām bagātais stāsts "**Es esmu mājiņā**" (Zvaigzne ABC) stāsta par mazo Katju un viņas vectēvu, kopā piedzīvoto bērnībā un trauslo joslu starp pagātni un tagadni.

Kolekcijas 9+ grupas **Mārītes Tabitas Kalniņas** grāmata "**Nejaucēni**" (Zvaigzne ABC) ataino jautrus vasaras piedzīvojumus laukos, kur dzīvi bojā dažnedažādas nejaukas radības – odi, kāpuri, dēles, dunduri, ērces... Un tieši šo nejaucēnu dēļ dzimst kāda radoša ideja... Rakstnieces **Leldes Jaujas** un ilustratores **Olgas Gogoles** grāmata "**Superspējas un kāmiša spoks**" (Latvijas Mediji) stāsta par Gabi Elu un viņas superspējām, kas palīdz pārvarēt dzīves pārbaudījumus, kā arī par draudzību ar kādu pavisam neparastu kāmiša spoku. **Andra Akmentiņa** dzejoļu krājumā "**Klātbūtne**" (Liels un mazs) eksplodē traki joki un atklājas bērņus un vecākus vienojošs mīļums, ko papildina **Kriša Salmaņa** oriģinālās ilustrācijas. Rakstnieka **Kaisa Pāsto** un **Mari Ahokoivu** ilustrētais "**Jokeinšteins**" (Pētergailis) ir stāsts par pavisam parastu piektklasnieku, kura nevainīgie jociņi sadzīvē un skolas vidē izvēršas pārpratumu virknē, līdz viņš negaidot kļūst par joku karali, kas plāno izjokot pat Somijas

prezidentu. **Marijas Parras** grāmata **“Mēs ar Tūru”** (Liels un mazs), ko ilustrējusi **Oshilla Irgensa**, stāsta par vecākās māsas Īdas un viņas piecgadīgā brāļa Tūra attiecībām un piedzīvojumiem.

Kolekcijas 11+ grupā **Džeinas Šteinbergas** grāmata **“Zvaigžņu bērns”** (Zvaigzne ABC) mudina ļauties iztēlei un atklāt saikni starp pasaulēm laikā, kad senajā Latvijā vēl dzīvoja vikingi. Beļģu rakstniece **Sandra J. Paula** grāmatā **“Tumsas skola”** (Zvaigzne ABC) atklāj jauniešiem tumsas, noslēpumu un mistikas valstību, kurā negaidīti notikumi mijas ar patiesas draudzības atklāsmi. **“Žirafes sirds ir neparasti liela”** (Jāņa Rozes apgāds) ir māsu **Sofijas (teksts)** un **Amandas (ilustrācijas)** **Šanfro** debija literatūrā. Iztēles bagātais romāns ir stāsts par ilgām pēc pilnas ģimenes un savas vietas pasaulē, par tiesībām tikt pieņemtam un arī prasmi pieņemt – gan sevi, gan citu izvēles un pieredzi. Rakstnieces **Sāras Jēgeres** un **Sāras Mausas** ilustrētais stāsts jauniešiem **“Un pasaule, tā aizlido”** (Jāņa Rozes apgāds) stāsta par Juri, kas vasaras brīvlaikā neiziet no savas istabas, jo tur jūtas visdrošāk, un Avu, kura arī sēž mājās, lai gan labprātāk laiku pavadītu ārā peldbaseinā vai saldējuma kafejnīcā. Abi jaunieši sāk apmainīties īsziņām, kas viņu istabas negaidot pārvērš Visuma plašumos. **Vinko Mēderendorfera** grāmata **“Kā filmā”** (Aminori) pieskaras ģimenes problēmu, mobinga un digitālās pasaules tēmām, kuras piedzīvo vienpadsmit gadus vecais Gašpers.

Kolekcijas 15+ grupas **Šērlijas Annas Makmilanas** romāns **“Greipfrūtu mēnesnīca”** (Lietusdārzs) ir pārliedzinošs, emocionāls vēstījums par identitāti un drosmi būt pašam arī tad, ja nākas stāties pretī ietekmīgiem un bīstamiem vienaudžiem. Grāmatā aplūkotas sarežģītas, bet svarīgas tēmas – sociālā nevienlīdzība, spiediens, attiecību peripetijas, un jauniešu pūliņi izprast sevi un savu vietu sabiedrībā. Islandiešu autora **Andre Snaija Magnasona** grāmata **“Laika lāde”** (Liels un mazs) ir fantāzijas stāsts par cilvēkiem, kuri, bēgot no krīzēm, izvēlas sagaidīt labākus laikus maģiskās laika lādēs, un par bērnu drosmi glābt nākotni. Ar Latvijas Literatūras gada balvu debijā godalgotais **Kirila Ēča** dzejoļu krājums **“te nu ir tā vasariņa”** (Neputns) ir sirsnības, smieklu, tiešuma un eksperimentu pilns darbs, kurā jaunības trauksmainību līdzsvaro poētiska meistarība. Portugāļu rakstnieces **Anas Pesoas** un mākslinieka **Bernardu P. Karvaļu** grafiskais romāns **“Apkārtceļš”** (Liels un mazs) stāsta par savas vietas un identitātes meklējumiem. Krājumā **“Gājēji”** (Zvaigzne ABC) ir apkopoti latviešu fantāzijas un fantastikas darbi, kas atklāj krāsainu, aizraujošu, pat žilbinošu ceļojumu iztēles pasauli.

Vecāku žūrijas grāmatu klāstā ir vācu autore **Ninas Georges** grāmata **“Mesjē Pardū grāmatu kuģis”** (Zvaigzne ABC). Braucienā pa Francijas kanāliem līdz pat Parīzei kuģis drīz vien kļūst par glābējplostu, uz kura cilvēki, bērni, dzīvnieki un, protams, grāmatas satiekas un izmaina cits citu uz visiem laikiem. Zviedru rakstnieces **Golnāzas Hašemzādes Bundes** romāns **“Dabiska uzvedība”** (Jāņa Rozes apgāds) ir stāsts par mātes lomu un mantojumu, ko mātes nodod savām meitām. Vai iespējams otram sniegt to, ko pats nekad neesi saņēmis? Atklātajā vēstījumā par mēģinājumiem atrast savu vietu mūsdienu mainīgajā pasaulē stāsta **Vilis Kasims** grāmatā **“Svešuma grāmata”** (Latvijas Mediji). **Joahims Meierhofs** stāstā **“Var krist arī augšup”** (Upe tuviem un tāliem) dzīves un teātra nomocīto aktieri Joahimu aizved pie viņa mātes, kuras temps un apgriezieni neatstāj citu iespēju, kā vien mēģināt turēties līdz...